

Cuprins

Cuvânt înainte la ediția în limba română	5
Mulțumiri	15
Cuvânt înainte	19
Efectul Heracles	19
Capitolul 1 - Introducere	29
1.1. Miza și ipotezele lucrării	29
1.2. Postulatele lucrării	35
<i>De la o abordare funcțională la o abordare structurală</i>	36
<i>De la o abordare specifică la o abordare generală</i>	39
<i>De la o abordare centrată pe sarcină la o abordare centrată pe elev</i>	41
<i>De la o abordare explicită la o abordare implicită</i>	44
<i>De la o abordare funcțională, explicită și specifică, centrată pe sarcină la o abordare structurală, implicită și generală, centrată pe elev</i>	47
1.3. Postulatul de educabilitate și de modificabilitate cognitivă	49
<i>Modificabilitate cognitivă și neurobiologie</i>	52
PRIMA PARTE - FUNDAMENTELE TEORETICE	
Capitolul 2 - De ce să propunem o abordare cognitivă a remedierii ?	59
2.1. Eșec școlar și ajutor strategic	59
2.2. Motivația școlară, teorie atribuțională și ajutor strategic	62
Capitolul 3 - Noțiuni teoretice de bază: cogniție și metacogniție pentru începători	69
3.1. Cogniție și metacogniție: câteva definiții	69
<i>Cogniție</i>	70
<i>Procese cognitive</i>	70
<i>Metacogniția</i>	71
<i>Procesele metacognitive</i>	73

<i>Proceduri</i>	73
<i>Strategii</i>	74
3.2. Către o definiție a inteligenței	74
3.3. Cunoștințe declarative, lexicale, procedurale și condiționale	77
<i>Cunoștințele declarative</i>	77
<i>Cunoștințele lexicale</i>	78
<i>Cunoștințele procedurale sau strategice</i>	83
<i>Cunoștințele condiționale sau pragmatice</i>	84
<i>Despre folosirea acestor diferite cunoștințe</i>	85
3.4. Funcționare cognitivă și procese mentale	85
<i>Schema de bază</i>	86
<i>Mediul și stimulările senzoriale</i>	89
<i>Registrul perceptiv și luarea de informație (input)</i>	90
<i>Registrul perceptiv și dificultățile de învățare</i>	99
<i>Procesorul central de prelucrare a informației</i>	99
<i>Procesele cognitive și metacognitive</i>	105
<i>Procesele metacognitive</i>	106
<i>Procesele cognitive</i>	110
<i>Memoria de durată medie și lungă</i>	119
<i>Exprimarea răspunsului (output)</i>	124
<i>Schema funcționării cognitive</i>	127
<i>În sinteză, exemplul lecturii</i>	130
3.5. Exemplul lui Grégoire	133
<i>Evaluarea lui Grégoire</i>	133
<i>Obiectivele fixate cu Grégoire</i>	137
<i>Remedierea</i>	138
<i>Prezentarea funcționării cognitive elevului</i>	141
<i>Despre interesul obiectivării proceselor de gândire</i>	145
<i>Despre interesul obiectivării proceselor de gândire: exemplul lui Grégoire</i>	147
<i>Rezultatele obținute de Grégoire în timpul evaluării formative de etapă</i>	151
3.6. Modelul propus de Reuven Feuerstein	154
3.7. Modelul propus de Robert J. Sternberg	156
Capitolul 4 - Menținerea cunoștințelor învățate	161
4.1. Memoria de lungă durată și funcționarea ei	161
4.2. Strategiile mnezice	170
Concluzie	189
Capitolul 5 - Transferul și generalizarea cunoștințelor	195

Capitolul 6 - Evaluarea proceselor cognitive și metacognitive	215
6.1. Chestionarele	216
6.2. Observațiile	218
6.3. Conversațiile	219
6.4. Conversația de explicitare	222
6.5. Analiza rezultatelor	229
Capitolul 7 - Învățarea și predarea strategiilor	235
7.1. Necesitatea unei învățări	235
7.2. Importanța medierii	237
7.3. Cum se predau strategiile?	245
<i>Explicarea strategiilor</i>	245
<i>Integrarea metacogniției în predare-învățare</i>	246
<i>Modelarea</i>	246
<i>Munca în grup</i>	247
<i>Sinteza metacognitivă</i>	247
<i>Utilizarea unei fișe de procedură</i>	248
PARTEA A DOUA - DEMERSURILE REMEDIATIVE	
Capitolul 8 - Programele de educație cognitivă	259
8.1. Programul de Îmbogățire Instrumentală al lui Reuven Feuerstein (PÎI)	259
8.2. Atelierele de Raționament Logic (ARL)	262
8.3. Gestiunea Mentală a lui Antoine de la Garanderie (GM)	264
Capitolul 9 - Programul de învățare cognitivă mediată (PICSM)	271
Capitolul 10 - Ajutorul strategic la lectură	287
10.1. Strategiile de înțelegere	287
10.2. Exercițiul de studiu de text	296
10.3. Lectura cerințelor	303
Capitolul 11 - Ajutorul strategic la scriere	311
11.1. Ajutorul strategic la compunerea de text	311
1. <i>Faza de pregătire și de planificare</i>	312
2. <i>Faza de redactare</i>	315
3. <i>Faza de corectare</i>	318
11.2. Ajutorul strategic la ortografie	319

Capitolul 12 - Ajutorul strategic la matematică	329
Capitolul 13 - Concluzie	343
13.1. Limitele ajutorului strategic și ale psihopedagogiei cognitive	343
13.2. Demersul PPI și evaluarea atitudinii față de sarcină	349
1. <i>Evaluarea formativă de pornire sau evaluare diagnostică</i>	349
2. <i>Formularea obiectivelor proiectului</i>	350
3. <i>Redactarea PPI – ului (proiect pedagogic individual)</i>	351
4. <i>Asumarea responsabilității</i>	353
5. <i>Bilanțul</i>	353
Bibliografie	357
ANEXE	365
Grila proceselor mentale pentru toate sarcinile	373
Procese cognitive și sarcini școlare	376
Fișă-ghid – Cele trei faze	377
Fișă-ghid – A învăța o lecție	378
Tabel cu temperatura – Rezultatele lui Christian la ortografie	380
Fișă-ghid – Gestul de atenție	381
Vocabular 2P – Familii de cuvinte	383
Vocabular 2P – Familii de cuvinte: Fișă de analiză a proceselor	384
Matematică 3P – Spațiu	386
Matematică 3P – Spațiu și deplasări	387
Matematica 3P – Castele plasate	389
Grila proceselor mentale pentru activitatea - „Castele plasate”	
Mate 3P – Modul 1 B	390
Fișă-ghid – Vocabular	395
Fișă-ghid – Studiu de text	397
Fișă ghid – Lectura cerințelor	399
Fișă-ghid – Îmi pregătesc dictarea	401
Fișă-ghid – Probleme de matematică	403
Tabelul corespondențelor dintre clasele de vârstă în sistemele școlare francofone	405